

Insieme

Bilo je to u Zagrebu 5. svibnja 1990. godine. Na pozornicu Koncertne dvorane 'Vatroslav Lisinski' izašao je Talijan s neizbježnom, tada još itekako popularnom 'fudbalerkom' i pjevao o (tada još budućoj) Europskoj uniji: "Ja i ti, u istome snu, zajedno, ujedini se, ujedini se Europo..."

Od tada do danas prošlo je nešto više od 32 godine. Mnogo se toga u međuvremenu dogodilo. Država u kojoj se održalo to eurovizijsko natjecanje raspala se za godinu-dvije u svima dobro poznatim događajima, a u veljači 1992. Ugovorom iz Maastrichta stvoren je EU u današnjem obliku, tada s 12 članica. Prvo proširenje uslijedilo je 1995. godine, kada su pristupile Austrija, Finska i Švedska, a zatim mu je 2004. pristupilo deset zemalja Srednje, Istočne i Južne Europe i 2007. Rumunjska i Bugarska. Nakon niza godina provedenih 'u čekaonici', EU-u se 1. srpnja 2013. konačno pridružila i Hrvatska, da bi cijeli taj postupak bio dovršen prvoga dana ove godine, pristupanjem Eurozoni i Šengenskom prostoru. Toto Cutugno danas i dalje pjeva (iako je 'fudbalerka' već odavno dobila srebrnu patinu), svi smo pod istim zastavama, pod istim nebom, a na njemu tišće violina.

Dobro, nije baš sve tako sjajno. Migrantska kriza, između ostaloga, uzrokovala je istupanje Ujedinjenog Kraljevstva iz EU-a 2020. godine, a potom su uslijedile pandemija i posljednje gospodarske i društvene krize te rat u Ukrajini s novom energetsom i gospodarskom krizom i novim pukotinama, uglavnom između 'bogatijih' ('sjevernih' i 'zapadnijih') i 'siromašnijih' ('južnih' i 'istočnih') članica. S druge strane, sira i vrhnja i dalje ima na tržnicama, a rakija se i dalje peče.

U svakom slučaju, koristi od pripadanja EU-u za Hrvatsku su mnogo veće nego nedostaci, koliko god zlobnici mislili dru-

gačije. Podaci o robnom izvozu i sve više lijepih gospodarskih priča, ali i golema ulaganja uglavnom u komunalnu i prometnu infrastrukturu najbolji su dokaz takvog puta, dok bi se ono što mnogi ističu kao glavni nedostatak pripadanja zajedničkom europskom sustavu - odljev stanovništva gotovo sigurno dogodio i bez obzira na to.

Dobra posljedica naše pripadnosti EU-u danas je i to što smo dio zajedničkog europskog energetskog sustava i što slijedimo europsku energetske politiku, a ona je zacrtana zelenim. Što god tko mislio o tome, promatrajući dugoročno i razmišljajući o budućim naraštajima, taj je put jedini ispravan. Energetska tranzicija, obnovljivi izvori, energetska učinkovitost, dekarbonizacija - sve su to pojmovi koji obilježavaju europsku, a sve više i svjetsku energetiku. Bez obzira na sve, ni Hrvatska ne stoji po strani, a svakako zahvaljujući činjenici što smo dio EU-a ti procesi, koliko se možda činili spori, ipak se odvijaju mnogo brže. Riječnoj struji možeš se oduprijeti samo ako stojiš na obali, a ako si u toku, prije ili kasnije struja te povuče. Kako dio te vode možemo u konačnici dovesti na svoj mlin, ovisi pak samo o nama samima.

Nekoliko lijepih priča vezanih uz obnovljive izvore i njihovu primjenu, uz energetske i zelenu tranziciju u Hrvatskoj i Europi, ali i uz gospodarenje otpadom donosimo u ovom broju. One pak negativne priče, koje ostavljaju gorak okus, prepuštamo drugima, onima koji se ne bave strukom i pozitivom. I oni od nečega moraju živjeti.

Želim vam svima ugodan ljetni odmor.

Vaš Boris Labudović